

EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

HU

Beszéd

Luxembourg, 2016. október 26.

Beszéd – Klaus-Heiner Lehne, az Európai Számvevőszék elnöke

Az Európai Számvevőszék 2015-ös éves jelentésének bemutatása
Az Európai Parlament plenáris ülése

Strasbourg, 2016. október 26.

Eltérés esetén az elhangzott szöveg érvényes.

ECA Press

Mark Rogerson – szóvivő

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – sajtófelelős

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide de Gasperi – L-1615 Luxemburg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Tisztelt Schulz Elnök Úr!

Tisztelt Képviselők!

Tisztelt Georgieva Alelnök Asszony!

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy ismertethetem Önök előtt az Európai Számvevőszék 2015-ös éves jelentését – az első olyan évben, sőt hónapban, amikor én állok elnökként a Számvevőszék élén.

A 2015-ös év vége óta olyan időszakot élünk, amikor a történések alapjaiban rengetik meg az Európai Uniót és önvizsgálatra késztetnek bennünket. A mindenkit foglalkoztató kérdés: miért fordít hátat az Unió olyan sok polgára az európai projektnek? Véleményem szerint erre a kérdésre a válasz részben az, hogy mi, az európai intézmények bizonyos mértékig elvesztettük a polgárok bizalmát. Az elkövetkező hónapok és évek egyik legnagyobb kihívása az Unió számára az lesz, hogy visszanyerje ezt a bizalmat. Úgy gondolom, hogy az Európai Számvevőszék fontos szerepet fog játszani ebben a folyamatban.

Nyilvánvaló, hogy reformra szükség van. De bármilyen alakot is öltjön a reform, azt szilárd pénzügyi alapokra kell helyezni. Akár 28 tagja van az Uniónak, akár 27, a gondos pénzügyi irányítás ugyanolyan fontos marad. A Számvevőszék véleménye szerint itt négy tényező bír különös jelentőséggel.

Először is: az Uniónak megbízhatóan kell vezetnie a könyvelését. Az emberek nem fognak megbízni bennünk, ha nem hiszik el, hogy gondosan kezeljük a pénzüket, és hogy erről megfelelően számolunk be.

Az Unió 2015-ös beszámolója megbízható és valós képet ad. Az idén és az elkövetkező években fizetendő összegek azonban továbbra is igen magasak. A Bizottság nem készített az elkövetkező 7–10 évre vonatkozó pénzforgalmi előrejelzést. Egy ilyen előrejelzés hozzájárulna a bizalom helyreállításához. A Bizottság által készített középtávú fizetési előrejelzés egy lépés a helyes irányba.

Másodszor: az Uniónak meg kell bizonyosodnia arról, hogy a pénzügyi szabályokat helyesen alkalmazzák-e.

A jelenlegi uniós költségvetésbe befolyó és onnan kifizetésre kerülő pénzeszközök nyilvántartása pontos, a kiadásoknál azonban – elsősorban a tagállamokban – továbbra is túl sok a hiba. A 2015-ös kifizetéseknél a becsült hibaszint 3,8%. Ez nagyjából hasonló a korábbi évek szintjéhez, de még mindig meghaladja a 2%-os lényegességi küszöböt.

Bár a Bizottság tett lépéseket a kockázatokat és a korrekciós intézkedések hatásait vizsgáló elemzések javítására, ezen a téren még továbbra is van tennivaló. Az európai adófizetők sokkal jobban járnának, ha a bizottsági és tagállami kiadásoknak a mostaninál nagyobb részét már eleve megfelelő módon hajtánák végre, és nem kellene a hibák feltárása után az érintett összegeket fáradságosan, idő- és költségigényes módon visszatéríteni.

A kiadási programok jobb megtervezése révén is lehetne csökkenteni a hibák előfordulását. Az emberek nem tudnak egy olyan rendszerben megbízni, amelyet nem értenek.

Elődöm kijelentette, hogy „teljesen új megközelítésre” van szükség. Korai volna még arról beszélni, hogy valósággá válik-e ez, és ha igen, mikor, de az tény, hogy már túl vagyunk a jelenlegi kiadási tervek félidős értékelésén.

Pozitívan értékeljük az Európai Bizottság ismételt felhívását arra, hogy az eredményekre kell összpontosítani. Továbbra is hiányoljuk azonban az optimális pénzfelhasználás vetületét – és ez a kérdés elvezet a harmadik tényezőhöz, a gondos pénzügyi irányítás témájához.

A polgárok azt akarják tapasztalni, és azt is kell tapasztalniuk, hogy az Unió optimálisan használja fel a pénzeszközeit. Azt kell érezniük, hogy jobban járnak, mint ha csak saját tagállami hatóságaikra hagytak volna.

De vajon az Unió projektjeit az optimális pénzfelhasználás jellemezte 2015-ben? Réálisak voltak azok célkitűzései már kezdettől fogva? Ésszerűek voltak a felmerülő költségek? Költségesebb vagy kevésbé

költséges volt a program, illetve a projekt, mint ha eltérő szintű irányítás mellett hajtották volna végre?

Ezekre a kérdésekre mindaddig nem lehet egyszerű válaszokat adni, amíg megfelelő beszámolási szabályok nem lépnek érvénybe. Az optimális pénzfelhasználás eléréséhez valós ösztönzőkre volna szükség. Önmagában az nem elég, hogy teljesülnek a kiadási célok és nem történik szabálysértés.

Ha minden pénzüsszeggel elszámolnak és minden szabályt betartanak is, az még nem szavatolja, hogy az uniós támogatású projekteknél optimális a pénzfelhasználás.

Ha az emberek számára nem világos, hogy hasznát látják-e a rendszernek, akkor mi nem is várhatjuk el, hogy megbízzanak benne.

Világosan kell látniuk mind az eredményeket, mind a ráfordítást. A kettő viszonyát – azt, hogy milyen ráfordítással milyen érték jött létre – sokkal egyértelműbbé kell tenni.

Nincsen bizalom átláthatóság és bizonyosság nélkül: ez együtt a körültekintő pénzügyi irányítás negyedik tényezője.

A nem közvetlenül az Unió költségvetéséből finanszírozott és az általunk nem ellenőrzött pénzügyi eszközök szélesebb körű alkalmazása mind az átláthatóság és elszámoltathatóság, mind az uniós szakpolitikák és műveletek összehangolása szempontjából nagyobb kockázatokat rejt magában.

Ami a bizonyosságot illeti, ellenőrzéseink nemcsak független bizonyosságot nyújtanak, hanem az Unió pénzügyi irányításának javítására irányuló ajánlásokkal is szolgálnak, amelyeket a Bizottság nagy arányban elfogad és végrehajt.

Tagállami szinten azonban, noha a tagállamok a részükre tett javaslatainkat ésszerű mértékben magukévá teszik, a hivatalos nyomon követés mértékében nagy különbségeket tapasztalunk. Ebből adódóan nemzeti szinten kevés jel mutat arra, hogy változások történnének a szakpolitikákban és a mindennapi gyakorlatban.

Összegzésképpen: az uniós pénzügyi irányítás javításra szorul. Ha olyan uniós pénzügyi rendszert akarunk létrehozni, amely képes visszanyerni polgáraink bizalmát, akkor az Uniónak meg kell kezdenie a megfelelő reformokat, mégpedig hamarosan.